

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про Службу військового капеланства», внесений народними депутатами України Костенком Р. В., Геращенко І. В. та іншими (реєстраційний № 4626 від 22.01.2021).

2. Завдання законопроекту

Проектом Закону України передбачено унормування питань щодо організаційно-правових засад функціонування Служби військового капеланства у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань з метою задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців та членів їхніх сімей.

При цьому законопроектом передбачено внести зміни до законів України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про військовий обов'язок і військову службу» та «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» з метою врегулювання організаційних та правових аспектів упровадження Служби військового капеланства у військових формуваннях.

Зазначений законопроект не може бути підтриманий як такий, що не забезпечений видатками на його реалізацію, зокрема, з таких причин:

1. Згідно з пунктом 1 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім абзацу другого частини першої статті 7 (щодо обов'язкової наявності вищої богословської освіти для зайняття посади військового капелана).

При цьому в пояснювальній записці зазначено, що реалізація законопроекту не потребує додаткових фінансових і матеріальних витрат за рахунок Державного бюджету України.

Разом з тим реалізація окремих положень законопроекту може потребувати додаткових видатків з державного бюджету, у тому числі на 2021 рік, зокрема, на:

створення та утримання Служб військового капеланства як самостійних структурних підрозділів у складі Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших військових формувань граничною чисельністю не нижче ніж 0,2 відсотка від граничної чисельності цих військових формувань;

грошове, продовольче, речове, інше матеріальне та соціальне забезпечення військових капеланів як військовослужбовців.

Відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000A2FE2E00D1248B00](#)

Підписувач [Улютін Денис Валерійович](#)

Дійсний з [10.11.2020 12:52:22](#) по [10.11.2022 12:52:22](#)

Міністерство фінансів України

10010-19-3/3641 від 05.02.2021

(включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім цього, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду

Ураховуючи зазначене, пункт 1 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту необхідно привести у відповідність із Бюджетним кодексом України.

2. Згідно з пунктом 5 статті 1 законопроекту військовий капелан є військовослужбовцем, який є священнослужителем зареєстрованої в Україні церкви чи релігійної організації.

Разом з тим відповідно до пункту 9 статті 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» військовослужбовці – особи, які проходять військову службу.

Відповідно до статті 2 зазначеного Закону України військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України (за винятком випадків, визначених законом), іноземців та осіб без громадянства, пов'язаних із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності.

Військова служба в Україні організовується з дотриманням конституційної вимоги про відокремлення церкви і релігійних організацій від держави.

Надання військовим капеланам статусу військовослужбовця є не виправданим, оскільки вони не виконують повсякденно функції, пов'язані із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності.

Слід зазначити, що пунктом 4 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту передбачено зміни до Закону України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України», згідно з якими видача зброї військовим капеланам забороняється, військові капелани не можуть бути залучені до чергувань, нарядів, проведення службових розслідувань та інших дій, несумісних з їхніми посадовими обов'язками та статусом священнослужителя.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Збройні Сили України» особовий склад Збройних Сил України складається з військовослужбовців та працівників.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 677-р «Про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах, Національній гвардії, Державній спеціальній службі транспорту та Державній прикордонній службі» у відповідних військових частинах, установах та організаціях введено посади працівників: «військовий священник (капелан)», які належать до персоналу цих силових структур, з укладенням відповідних трудових договорів.

Посади військових священиків (капеланів) належать до загальних (наскрізних) посад працівників, умови оплати праці яких визначено постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».

Крім цього, відповідно до абзацу першого постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 522 «Про особливості оплати праці працівників, які беруть участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції» працівникам (у тому числі військовим капеланам), які беруть участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції безпосередньо у районах її проведення, заробітна плата за фактичний час перебування у таких районах підвищується на 50 відсотків.

З огляду на зазначене, питання щодо статусу військових капеланів (як працівників військових формувань) на сьогодні чинним законодавством врегульовано.

Ураховуючи викладене, пропонуємо із законопроекту виключити положення, що стосуються надання військовому капелану статусу військовослужбовця (пункт 5 статті 1, пункти 2, 4 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту).

3. З метою мінімізації додаткових витрат на утримання Служби військового капеланства пропонується у статті 4 законопроекту передбачити її створення у межах затвердженої граничної чисельності Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших військових формувань.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту може вплинути на показники державного бюджету та потребувати додаткових видатків, зокрема на створення та утримання Служб військового капеланства у Збройних Силах України та інших військових формуваннях (грошове забезпечення, продовольче, медичне, речове, інше матеріальне та соціальне забезпечення військових капеланів).

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту може вплинути на показники державного бюджету та потребувати додаткових видатків, зокрема на створення та утримання Служб військового капеланства у Збройних Силах України та інших військових формуваннях (грошове забезпечення, продовольче, медичне, речове, інше матеріальне та соціальне забезпечення військових капеланів).

Проте суб'єктами права законодавчої ініціативи не подано фінансово-економічного обґрунтування, включаючи відповідні розрахунки.

Розрахунки витрат державного бюджету на продовольче, медичне, речове, інше матеріальне та соціальне забезпечення військових капеланів здійснити не

вбачається можливим за відсутності вихідних даних та визначених Кабінетом Міністрів України порядків (умов, розмірів) відповідних видів забезпечення для цієї категорії військовослужбовців.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Відповідно до пункту 1 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Кошти на реалізацію законопроекту в Державному бюджеті України на 2021 рік не передбачено.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Положення законопроекту не узгоджуються із статтею 27 Бюджетного кодексу України у частині надання до законопроекту фінансово-економічних обґрунтувань та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, а також у частині набрання чинності законопроектом не раніше початку планового бюджетного періоду.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Подальший розгляд законопроекту Міністерством фінансів України можливий у разі його доопрацювання з урахуванням вищевикладених зауважень (зокрема збереження за військовими капеланами статусу цивільних працівників), надання необхідних фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань, а також підтвердження можливості його реалізації у межах видатків, затверджених для Міністерства оборони України, інших державних органів, у підпорядкуванні яких перебувають військові формування.

**Перший заступник
Міністра фінансів України**

Денис УЛЮТІН